

5. Красильщиков А.П. Планеры СССР / А.П. Красильщиков. – М. : Машиностроение, 1991. – с.43.
6. Калашников Н. Л. Отечественному планеризму 75 лет / Н.Л. Калашников. – К., 1998. – с. 5.
7. Фонди музею КПТ КІ СумДУ і КІ СумДУ. Спогади В.Дегтяря.
8. Ветров Г.С. С.П.Королёв в авиации. Идеи. Проекты. Конструкции / Г.С. Ветров. – М. : Наука, 1988. – с.31.

У МОГО ЖИТТЯ СТІЙКА ОСНОВА (50-РІЧЧЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ)

Головань Н.М., Журавель Л.В., *учитель-методист*
Конотопська гімназія Конотопської міської ради

Республіканська премія імені Т.Г.Шевченка заснована 1961 р. Постановою Ради Міністрів УРСР. Першими лауреатами Шевченківської премії 1962 р. в галузі літератури стали Олесь Гончар (за роман «Людина і зброя») та Павло Тичина (за «Вибрані твори в трьох томах»).

22 червня 2000 р., згідно з указом Президента України, найвища державна нагорода в галузі культури була перейменована на Національну премію України імені Тараса Шевченка. Цього високого звання були удостоєні й талановиті митці Сумщини.

Віктор Зарецький – митець тернистої долі. Народився 8 лютого 1925 р. в містечку Білопілля на Сумщині. Працював митець у галузях станкового та монументального живопису. З 1970 до 1984 р. роботи В.Зарецького не експонувалися й не згадувалися в пресі. Звернімо увагу, що 29 робіт нашого земляка-художника 1989 р. було закуплено для аукціону «Крісті». Помер художник 23 серпня 1990 р. 1994 р. й посмертно був удостоєний Державної премії України імені Т.Шевченка за картини останніх років: «Солдатка», «Літо», «Дерево (Витоки мистецтва)», «Ой кум до куми залицявся», «Весняні клопоти».

Микола Андрійович Стороженко, який народився 24 вересня 1928 р. в селі В'язовому Конотопського району Сумської області. 1988 р. Микола Андрійович Стороженко за ілюстрації до книг «Fata morgana» М.Коцюбинського, «Сонети» І.Франка, «Серед

степів», «День на пастівнику» Панаса Мирного, українських і болгарських народних казок удостоєний Національної премії України імені Т.Шевченка.

Іван Багряний – прозаїк, поет, публіцист, автор відомих романів «Огненне коло», «Сад Гетсиманський», «Людина біжить над прірвою», «Тигролови». Народився митець Іван Павлович Лозов'ягін (це справжнє прізвище письменника) 2 жовтня 1906 р. в селі Куземин на Сумщині. 1992 р. за романи «Тигролови» й «Сад Гетсиманський» Іван Багряний посмертно удостоєний звання лауреата Національної премії України імені Т.Шевченка.

Платон Микитович Воронько народився 1 грудня 1913 р. в селі Чернеччина поблизу Охтирки на Сумщині. Платон Микитович є автором понад 30 збірок віршів і поем та великої кількості книжок для дітей. Заслуги поета відзначені урядовими нагородами й преміями. Він – лауреат Державної премії СРСР (1951 р.), Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка (1972 р.), премії Ленінського комсомолу України імені Миколи Островського (1962р.), літературної премії імені Лесі Українки (1976р.). 1972 року Платон Микитович Воронько удостоєний звання лауреата Державної премії України імені Т.Шевченка за книгу «Повінь». Енергія його поезії завше спрямована в майбутнє.

Дмитро Григорович Білоус – лицар українського слова, патріарх поезії, перекладач, академік – народився 24 квітня 1920 р. в селі Курмани Недригайлівського району на Сумщині. За книгу «Диво калинове» 1990 р. Д. Білоус удостоєний Шевченківської премії.

Поезія і пісня – вони як два крила високого людського духу. Саме в пісні виявився найповніше талант нашого земляка Анатолія Юрійовича Мокренка, який народився 22 січня 1933 р. в багатодітній родині в селищі Терни Недригайлівського району Сумської області. 1979 р. митець удостоєний Державної премії України імені Т.Шевченка за театральну-концертну діяльність.

Справжнім «повелінням долі» для нашої землячки Ади Роговцевої став театр. Народилася 16 липня 1937 р. в м. Глухові Сумської області в родині агронома. Закінчила Київський інститут імені Івана Карпенка-Карого. Надзвичайно успішним і плідним був період, коли Ада Миколаївна працювала в Київському національному академічному театрі російської драми імені Лесі Українки, даруючи тепло своєї душі глядачам.

Роль Гелени Модлевської у виставі «Варшавська мелодія» Ада Роговцева зіграла понад 700 разів.

1981 р. актриса була удостоєна Шевченківської премії за ролі Раневської («Вишневый сад» А.Чехова), Надії («Хозяйка» М.Гараяевой), Лесі Українки («Надеяться» Ю.Щербака). 2007 р. Аді Роговцевій присвоєно звання «Герой України».

СТЕПАН ПЕТРОВИЧ ВЕЛИКДАН ЯК ПРОДОВЖУВАЧ СІМЕЙНОЇ СПРАВИ...

Чумак Н.Ю., *головний зберігач фондів*

Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського

Історія розвитку бджільництва в Україні тісно пов'язана з іменем видатного бджоляра першої половини ХІХ ст. Петра Івановича Прокоповича. Зокрема маємо низку публікацій про славетну «Школу бджолярства», започатковану П. Прокоповичем, яка набула великої популярності, оскільки являла собою приклад вдалого поєднання вивчення теорії з практичним навчанням. У 1837 р. у своїх звітах П. Прокопович подав більш детальні дані про своїх помічників, які допомагали йому у господарстві та на пасіках.

Одним з таких помічників був учень і син Петра Прокоповича – Степан Великдан. Імовірно, його прізвище пішло від батька Петра Прокоповича – Іоанна Прокоповича, який був священиком в с. Митченках. Через надміру високий зріст його називали «великданом».

Народився Степан Петрович Великдан 14 липня 1819 р. в с. Митченках, що на Конотопщині. У 1837 р. П. Прокопович склав заповіт щодо Школи, рекомендувавши своїм наступником свого сина – Степана Великдана. Про це Прокопович писав: «Великдан составляет при школе такое лицо, без которого при моей старости она более существовать не может, и потому я сделал распоряжение, чтобы на случай моей смерти, он мог докончить обучение наличных учеников, а если будет угодно Московскому обществу сельского хозяйства, - позволить ему, по моей смерти, продолжать существование школы пчеловодства для общей пользы...» [3].

Після смерті Прокоповича школа та все її господарство перейшли до С. Великдана. У 1878 р. Школа завдяки С. Великдану